

Τ Ω Ν

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ Δ. ΑΝΣΕΛΜΟΥ.)

Ἄριθ. 13.

1838.

(Ἰουλίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΦΥΣΙΚΗ. Περί παλιγγείων. — Θερμότης χωρὶς καύσιμον ὕλης. — ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Περί ἀποδημίας τῶν πτηνῶν. — Ἄλλας ἐνωμένον μὲ ἀργίλλον. — ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Αἱ περιεργότεραι περιηγήσεις καὶ θαλασσοπερίαι. — Ἀφρική καὶ Αἴγυπτος. — ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Διατήρησις τῶν φαγητῶν. — ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ. Περί σιδήρου. — ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Μετάφρασις τῆς θείας γραφῆς. — ΗΘΙΚΗ. Σύστασις ἑταιρειῶν. — ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Φ Υ Σ Ι Κ Η.

Περί παλιγγείων.

Εἰς πολλοὺς αἰγυαλοὺς καὶ μάλιστα τοῦ Ὀλεανθοῦ εἶχον παρατηρημένον ἔκπαλκι οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἡ θάλασσα κινεῖται δύο ἐναντίας κινήσεις πᾶσαν ἡμέραν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον μεγάλας, ἀλλ' ὄχι καὶ ἐξίσου διαρκεῖς· ἐπειδὴ εἰς τὰ πρᾶξια τῆς Γαλλίας ἡ πρώτη ἀναθιβάξει τὰ ὕδατα ὡς ἐξ ὥρας κατὰ συνέχειαν· ὅταν δὲ φθίσωσιν εἰς τὸ μέγιστον ὕψος διαμένουσιν ἐκεῖ ὡς ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, τοῦτο δὲ λέγεται ἀμπωτις. ἀμέσως ἔπειτα ἡ θάλασσα καταβαίνει ὡς ἄλλας ἐξ ὥρας καὶ διαμένει ὡς ἡμίσειαν τοῦτο δὲ ὀνομάζεται κυρίως παλιγγεία. Ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ ἀλληλοδιάδοχος αὕτη κίνησις δις τῆς ἡμέρας δηλ. τῶν 24 ὥρῶν.

Ὁ λόγος τῶν παλιγγείων ἦτο ἄγνωστος (ἂν καὶ ὁ Μασσαλιώτης φιλόσοφος Πυθέας τὸν ἐμάντευσεν) ἕως οὗ ὁ ἀθάνατος Νεῦθων ἐξήγησε τὴν θεωρίαν τῶν μὲ τὸν γενικὸν νόμον τῆς ρύσεως, τὸν ὁποῖον αὐτὸς πρῶτος ἐπενόησεν· ὅτι δηλ. ὅλα τὰ σώματα, ὅσα ἐμβαίνουν εἰς τὸ ἠλιακὸν σύστημα, ἔχουσι τὴν ιδιότητα νὰ συνέλκωνται ἀμοιβαίως καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀπόστασιν. Ἐκ τούτου δὲ συμβαίνει ὅτι ἡ σελήνη ἔλκει (τραβάξ ἑπάνω) ὅσα μέρη τῆς θαλάσσης κείνται κατ' εὐθείαν ὑποκάτω αὐτῆς ὡς, ἡ θάλασσα ὑψοῦται παντοῦ ὅπου ἡ σελήνη εὐρίσκεται κάθετος (ὀρθία).

Γίνεται ἄρα κίνησις θαλάσσης εἰς ὅλους τοὺς τόπους, ὅσοι βλέπουσι τὴν σελήνην εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῆς σημεῖον δηλ. ἐπάνω εἰς τὴν μέσην ὁμοίως δὲ καὶ εἰς ἐκείνους, ὅσοι τὴν ἔχουσιν εἰς τὸ ἀντικύρῳφον δηλ. κάτω εἰς τὴν μέσην μὲ ἄλλας λέξεις εἰς πᾶσαν γέμωσιν καὶ χάσιν εἴτε μείωσιν σελήνης· ἐπειδὴ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίεσιν τὰ ὕδατα τούτων τῶν τόπων ὡς ἐλκόμενα ἀπὸ τὴν σελήνην ὀλιγότερον παρ' ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εὐρίσκονται πλησιέστερον αὐτῆς, φέρονται ὑψώτερον πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, καὶ φαίνονται ἐπομένως ὑψηλότερα παρὰ τὴν λοιπὴν ἐπιφάνειαν.

Εἰς τοὺς τόπους εἰς ἐναντίας, οἱ ὅποιοι βλέπουσι τὴν σελήνην ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος δηλ., 90 βαθμοὺς ἀπέχουσιν ἀπὸ τὸ κατακόρυφον σημεῖον, τὰ ὕδατα εὐρίσκονται χαμηλά.

Ἐκτὸς δὲ τῆς κινήσεως ταύτης προερχομένης δις τοῦ μηνὸς ἀπὸ τὴν ἕλξιν τῆς σελήνης, καὶ ὁ ἥλιος ἔλκει τὴν θάλασσαν δις τῆς ἡμέρας (εἰς 24 ὥρας) ὥστε αὕτη ἀλληλοδιαδόχως ὑψοῦται καὶ χαμηλοῦται.

Αἱ δύο αὗται κινήσεις συνάπτονται χωρὶς ἢ μία νὰ βλάβῃ τὴν ἄλλην. ὥστε τὸ φαινόμενον τῆς παλίρροιας εἰς τοὺς λιμένας καταντᾷ κυρίως ἐνωσις καὶ τῶν δύο τούτων κινήσεων· ὅθεν ὅταν καὶ αἱ δύο συμπίπτωσι, τότε ἡ θάλασσα τῶν αἰγιαλῶν ὑψοῦται εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τοῦτο δὲ συμβαίνει κατὰ τὰς συζυγίας, δηλ. εἰς τὴν γέμωσιν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σελήνης (νέαν σελήνην)· ὅταν δὲ πάλιν τὸ μέγιστον ὕψος τῆς σελήνιακῆς παλίρροιας συμπίπτῃ μὲ τὸ μέγιστον χαμηλωμα τῆς ἡλιακῆς παλίρροιας, τότε ἡ θάλασσα τῶν αἰγιαλῶν χαμηλοῦται εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν· τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ τέταρτα τῆς σελήνης δηλ. τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον.

Κυρίως ὅμως τὸ μέγιστον ὕψος καὶ χαμηλωμα συμπίπτει μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν μετὰ τὴν στιγμὴν τῶν εἰρημένων φάσεων τῆς σελήνης (δηλ. τὴν νοσηνίαν, τὴν πανσέληνον κτλ.)

Ἵψοῦται δὲ ἡ θάλασσα πῶ μὲν πολὺ πῶ δὲ ὀλίγον κατὰ τὰς τοπικὰς περιστάσεις· π. χ. εἰς τὸν λιμένα τῆς Γαλλίας S'Malo ἀναβαίνει ὡς 60 καὶ 70 πόδας, εἰς δὲ τὸ Breste, πόλιν ἀπέχουσιν τῆς πρώτης 35 λεύγας, ἀναβαίνει μόνον 40 πόδας· ἀλλὰ καὶ ἡ ὥρα αὕτη, καθ' ἣν συμβαίνει παλίρροια εἰς τὴν αὐτὴν παραλίαν διαφέρει· οὕτω π. χ. εἰς τὴν Manche ἡ παλίρροια συμβαίνει μετὰ μίαν ὥραν ὡς πρὸς τὸ Calais καὶ Boulogne πόλεις ἀπέχουσας 9 λεύγας.

Καθ' ὅλην τὴν Μεσόγειον μόνον ὁ Εὐρώπηος (τὸ στενὸν μεταξύ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας) ὑπόκειται εἰς παλίρροϊαν.

Ἡ ἄμπωτις (ἡ πρὸς τὴν γῆν δηλ. κίνησις τῆς θαλάσσης) ἀναβαίνει καὶ ἔως τοὺς ποταμοὺς, οἱ ὅποιοι χύνονται (ἐκβάλλοισιν) εἰς τὴν θάλασσαν.

Τοῦτο μέγιστα φαίνεται εἰς τὸν Γάγγην, καὶ οἱ περὶ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον Ἕλληνας ἔμειναν ἐστατικοί, ὅταν τὸ εἶδον εἰς τὴν Ἰνδίαν.

(2.)

Θερμότης χωρὶς καύσιμον ὕλης.

Ἀναγινώσκωμεν εἰς ἐφημερίδα τινὰ τὰ ἀκόλουθα.

Ἐφεῦρον εἰς τὰς Ὀμοσπόνδους πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς μηχανὴν τινα ἀρμόδιον νὰ θερμαίνῃ ἐργαστήρια καὶ ἄλλα εὐρύχωρα καταστήματα. Συνίσταται δὲ εἰς δύο πλάκας κυκλοτερεῖς ἀπὸ σίδηρον καὶ διατεθειμέναι εἰς κλίβανον (φοῦρνον) κατασκευασμένον ἀπὸ πλινθία. ἔχουσι δὲ αὗται 4 πόδας διαμέτρον καὶ ζυγίζουσιν ἐκάστη ὡς 800 λίτρας· ἐνεργοῦσι δὲ ἡ μία ἐπάνω τῆς ἄλλης ὡς δύο μυλόπετραι· ἐπειδὴ ἡ μὲν περιστρέφεται, ἡ δὲ μένει διόλου ἀκίνητος. Ἡ κινουμένη πλάξ ἐκτελεῖ 80 περιστροφὰς κατὰ λεπτόν, καὶ μεταξύ δύο ὥρων τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ κλίβανου (φοῦρνου)· τὸ μεγαλεῖον δὲ τῶν πλακῶν τούτων καὶ ἡ ταχύτης τῆς περιστροφῆς πρέπει νὰ ἀναλογῶσι μὲ τὴν ἔκτασιν τοῦ τόπου, τὸν ὅποιον πρόκειται νὰ θερμάνωμεν. Ἀπὸ τὴν κορυφὴν δὲ τοῦ κλίβανου ἀναχωρεῖ σίφων φέρων τὴν θερμότητα ὡς θερμότητα ὑποκαύστου. Μετὰ δὲ κίνησιν ἐνὸς τετάρτου ὥρας, ἡ θερμότης γίνεται τόση εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ σίφωνος, ὥστε καλεταί τις ἂν πλησιάσῃ τὴν χειρὰ του. Ἡ ἀπλῆ μηχανὴ αὕτη δύναται νὰ κινηθῇ μὲ λωρίον ἐκρομοσμένον ἐπάνω τοῦ ἄξονος τῆς κινήτης μυλοπέτρας, καὶ νὰ κινῆται μὲ τροχὸν κινούμενον ἀπὸ ὕδωρ χωρὶς καμμίαν ἰδιαιτέραν φροντίδα καὶ διακοπὴν.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Περὶ ἀποδημίας τῶν πτηνῶν.

Μόλις ἔρχεται τὸ μελαγχολικὸν φθινόπωρον, τὰ πτηνὰ, ὅσα ἔθελγον τὴν ἀκοὴν ἐνταυτῶ καὶ τὴν ὄρασιν τοῦ φίλου τῶν φυσικῶν χαρῶν ἀθρώπου, ἐτοιμάζονται νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ὀλίγοι βέβαια περιηγηταὶ δὲν ἀπῆντησαν κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν τοὺς κοσσόφους, τὰς ἀηδόνας, τὰς

υπολαΐδας, τοὺς κόκκυγας, τὰς χελιδόνας, τοὺς γερανοὺς, τοὺς πελαργούς, τοὺς ἐρωδιούς καὶ τὰς νήσους. Ὁ Σοννίνης τὰ εἶδεν εἰς τὰς νήσους τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συρίας· ἀλλ' ὁ καιρὸς τῆς φυγῆς των, καθὼς καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς ἐλεύσεώς των, διαφέρει κατὰ τοὺς ἀνέμους. Γενικῶς δὲ συμπίπτει μὲ τὴν ὠρίμασιν τῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους ἕκαστον αὐτῶν εἶδος κατ' ἐξοχὴν ἀγαπᾷ. Οὕτω π. χ. οἱ κολοιοὶ καὶ οἱ πέρδικες ἔρχονται εἰς ἡμᾶς ὅταν οἱ καρποὶ, τοὺς ὁποίους νοστιμεύονται, δύνωνται ἤδη νὰ τοὺς τρέφωσιν· οἱ δὲ κνιπολόγοι καὶ αἱ κίσσαι (καρακᾶξι) φαίνονται εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ τῆς Ἀσίας, ὅταν πλιθυνόμενα τὰ ἔντομα ἐπαπειλῶσι νὰ φθειρώσιν ἐξ ὀλοκλήρου τὰ στάχυα, ἐν ᾧ αἱ φᾶσαι μαντεύουσι τὸν σπορητόν. Τίς ἐδίδαξε τὴν συκαλίδα περιπλανημένην εἰς τὰς νήσους ὅτι τὰ σύκα τῶν μεσημερινῶν νήσων πλησιάζουσι νὰ ὠριμάσῃσι; Ποίως συμβούλευσε τόσα ἄλλα νὰ ἐπιταχύνωσιν ἢ νὰ βραδύνωσι τὴν ὁδοπορίαν των, ὥστε νὰ ἔρχονται ἀκριβῶς κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν; Πῶς προβλέπουσι τὰς μεταβολὰς τοῦ ἀέρος καὶ τὴν διαδοχὴν τῶν τεσσάρων ὥρῶν τοῦ ἔτους, αἱ ὁποῖαι φέρουσι τὴν εὐθυμίαν ἢ τὴν κατῆφειαν εἰς μεμακρυσμένας χώρας; Πόθεν ἔμαθον ὅτι ἀρ' οὐ συνάξουσι τοὺς καρποὺς τῆς Ἑλλάδος, ἄλλοι καρποὶ ἀρχίζουσι ἤδη νὰ ὠριμάζωσιν εἰς τῆς Αἰγύπτου τὰ παράλια; Ἐπειδὴ τὰ βλέπομεν τῶντι διευθυνώμενα πάντοτε πρὸς ἀνατολὰς, πετόμενα ἀπὸ νήσου εἰς νῆσον, ἀπὸ ἀνθῶν εἰς ἀνθῆ καὶ ἀπὸ θέρου εἰς θέρος, δεκατίζοντα παντοῦ τοὺς γεωργικούς τοῦ ἀνθρώπου ἰδρωτάς, καὶ διάγοντα ὅλην σχεδὸν τὴν ζωὴν μὲ τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἔαρος. Ἐχουσι μὲν πατρίδα βέβαια ὅλην τὴν γῆν, ἀλλ' ἐκλέγουσιν ἴσως τὴν Εὐρώπην διὰ νὰ ἐορτάσωσι τοὺς γάμους των, ἐπειδὴ ἐκεῖ κτίζουσι τὰς φωλεὰς των, ἐκεῖ κατὰ πρῶτον συγκαλοῦσιν ὅλα των τὰ τέκνα εἰς τὰς μακρὰς καὶ κινδυνώδεις ἐνίστε μεταναστεύσεις των.

Ὁ ἀὴρ ἄρα δὲν κατοικεῖται μόνον ἀπὸ πτηνὰ σταθερῶς διαμένοντα εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς κοιλάδας, ἀλλὰ τὸν διαπερῶσι καὶ ἐρρατικά πτηνὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα, ὡς οἱ νομάδες Ἀραβες τῆς ἐρήμου, μεταβαίνουσι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ὅπου εὐρίσκουσι ἄφθονον τροφήν καὶ ἀμύδιον εἰς τὴν τρυφεράν κρᾶσιν των τὸ περιέχον.

Ὅταν ὁ βροχερὸς καιρὸς ἀρχίῃ νὰ ἐξολοθρεύῃ τὰ ἔντομα τῶν κλιμάτων μας, ἡ χελιδὼν συναθροίζει τὰ τέκνα τῆς, ὁ δὲ ἐριθακὸς, ὁ κέγχραμος καὶ ὅλα τὰ ἐντομοφάγα πιάουσι νὰ κελαδῶσιν εἰς τὰ δάση καὶ τὰς

πεδιάδας. Συνηγμένα δὲ ὁμοῦ ὅλα ἀποχαιρετοῦσι τὴν Εὐρώπην διὰ τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Ἀφρικῆς, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν, τὰ ὅποια μένουσι καθ' ὁδὸν εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰταλίας καὶ Ἰσπανίας. Τὴν πρῶτην δὲ ταύτην συνοδίαν ἀκολουθοῦσιν ἀμέσως κατόπιν τὰ σπερματοζῶρα πτηνᾶ, καθὼς ὁ σπίνος, ὁ κορυδαλλὸς, ὁ πυρούλας, ἡ γλωρίς κτλ. Ἀλλὰ περὶ τὸν Νοέμβριον ἄλλο στίφος τὰ διαδέχεται ἐρχόμενον ἀπὸ τῆς ὑπερβόρεια διὰ νὰ χειμάσῃσιν εἰς τοὺς τόπους μας, καθὼς ἡ κίχλα, ὁ ψάρ κτλ. Τότε ὁμοίως βλέπομεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης τὰ πλεῖστα τῶν μακροσκελῶν, τὸν χαρδρῖον, τὸν μελαγκρόρυπον, τὸν σκολόπαικα (βεκάτσαν) κτλ., τὰ ὁποῖα ζητοῦσι τὴν τροφήν εἰς τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐν ᾧ οἱ γερανοὶ καὶ πελαργοὶ καταφεύγουσι εἰς τὰς λίμνας τῆς Ἀσίας.

Τέλος πάντων ὅταν ὁ χειμὼν ἀρχίσῃ νὰ παγόνῃ τὰ ὕδατα τῶν ἀρκτικῶν τόπων, καταβαίνουσι εἰς ἡμᾶς αἱ κερκιθαλίδες, οἱ βοσκάδες καὶ αἱ ἀγριόνησσαι.

Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν εἰς τὰς ἐναερίους ταύτας μεταναστεύσεις τὰ νέα πτηνὰ σπανίως ὁδοποροῦσι μὲ τὰ παλαιὰ· διότι φεύγουσι μὲν τῶντι πανοικεῖ γωρίζοντι ὁμοῦ κατ' ὁδὸν εἰς συνήλικους ἀγέλας, ὅθεν τὰ μικρὰ σπανίως ἐπιστρέφουσι εἰς τὴν γῆν, ὅπου ἐγεννήθησαν, καὶ σπανίως βλέπουσι τὴν φωλεάν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνετράφησαν! Ἐμειναν ἄρα γε πούποτε ἀλλοῦ εἰς τὸν μακρὸν τοῦτον δρόμον, ἢ ἀποκαμόντα τὰ ἄθλια ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον ἔπεσον εἰς τῆς θαλάσσης τὰ κύματα;

Πολλὰ πτηνὰ ὁδοποροῦσι μοναδικῶς ἢ συνωδευμένα μόνον ἀπὸ τὰς συζύγους των· ἀλλὰ τὰ πλεῖστερα φέρονται ἰλαδόν· καὶ ὑπάρχει τῶντι ἀξιοθαύμαστος ἢ φυσικὴ αὐτῶν προαίσθησις, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κινούμενα ἐνθυμοῦνται καὶ συνέρχονται εἰς τὸν αὐτὸν τόπον μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας πρὶν ἀναχωρήσωσιν. Ἡ ἡμέρα δὲ τῆς φυγῆς των εἶναι σημεῖον μετεωρολογικῆς μεταβολῆς· ἐπειδὴ παρατηρήθη ὅτι αἰσθάνονται ἐνωρὶς τὴν ἐπιβροχὴν τῆς, ὥστε ἀπὸ τὴν στάσιν καὶ τινα κινήματά των, ἢ τινας εἴσεις δύναται ὁ περιέργος νὰ προφητεύῃ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ καιροῦ. Ὅθεν ἐπειδὴ φυγαδεύονται ἀπὸ τὸν φόβον τῶν δυσχειμέρων ἡμερῶν, ἢ ἀναχώρησίν των ἀναγγέλλει τῶν καλῶν ἡμερῶν τὸ τέλος.

Εὐκόλον δὲ φαίνεται νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν φυλάττουσι εἰς τὰς ἐπετειοὺς ταύτας ἐκστρατείας των, ἀφ' ὅ,τι βλέπομεν εἰς τοὺς χῆνας· ἐπειδὴ ἡ ὀδηγία ὅλης τῆς ἀγέλης ἐμπιστεύεται εἰς ἕνα

μόνον ἀρχηγόν, ὅστις κατέχει τὴν ἄκραν δύω σειρῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον μεμακρυσμένων, αἱ ὁποῖαι ὅμως πλησιάζουσι κατ' ὀλίγον καὶ συμπίπτουσιν ἔπειτα εἰς ἓν σημεῖον. Ὁ συνταγματάρχης δὲ οὗτος κρατεῖ πάντοτε τὴν κορυφὴν τῆς κινητῆς ταύτης γωνίας, ἀνοίγει τὸν δρόμον, ἀντιπαλαίει πρῶτος μὲ τὸν ἀνυψούμενον ἀέρα, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἀκολουθεῖ μὲ τὴν τελειοτάτην εὐταξίαν καὶ εὐπίθειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ κόποι τοῦ ἀρχηγοῦ τούτου εἶναι μεγάλοι, καὶ δὲν δύναται ἴσως νὰ τοὺς ὑπορέρη καθ' ὅλην τὴν ὁδοιπορίαν, πολλακίς ἀπαυδίζων παραχωρεῖ τὸν τόπον του εἰς τὸν πλησιέστατον γείτονα καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν οὐραγίαν ἢ ὀπισθοφυλακὴν τῶν δύω στίγων.

Διαβαίνουνσι δὲ τὰ πτηνὰ πάντοτε τὸν αὐτὸν δρόμον καὶ καταντῶσι πάντοτε εἰς τὸν αὐτὸν ὄρον· ἀναχωροῦσι δὲ πρῶτον μὲν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς τροφῆς, δεύτερον δὲ διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ· ἐπειδὴ τρεφόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ ἔντομα, εὐρίσκονται εἰς ἀμηχανίαν καὶ κινδυνεύουσι νὰ λιμοκτονήσωσιν ἀφ' ὧν αὐτὰ ἐκλείψωσιν ἀπὸ τὸ κρῦος, τὸ ὁποῖον ἐνοχλεῖ καὶ τὰ πλείοτερα πτηνὰ.

Ἀλλ' ὅταν κατὰ τὸ ἔαρ ὁ ἥλιος θάλαπῃ καὶ ζωογονῇ τὴν γῆν, βλαστάνουσι τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη, ἀναγεννῶνται τὰ ἔντομα, κινούνται τὰ ἔρπετά, οἱ ἠπίοιοι περιφέρονται εἰς τὸν ἀέρα μὲ τὴν πνοὴν τῶν ζεφυρῶν, πλῆθος ἄλσομύων, ἀσπαλάκων καὶ ὄρεων ἐκβαίνοντες ἀπὸ τὰς φωλεάς των παίζουσιν εἰς τὴν γλῶσσην, αἱ κάμπαι κατατρώγουσι τὰ φύλλα καὶ τοὺς θαλλοὺς τῶν δένδρων, οἱ κνίπες γεμίζουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν, καὶ οἱ κύνθαροι ἔρπονται εἰς τὰ χόρτα.

Ὅλα τὰ ζῶμα ταῦτα φαίνονται ὅτι συνεργάζονται εἰς ἐξολοθρευμὸν τῆς φύσεως· ἐπειδὴ τὰ μὲν ὑποσκάπτουσι τὰς ρίζας τῶν δένδρων, τὰ δὲ μαραίνουσι καὶ φθείρουσι τὰ φύλλα, οὔτε ἀναπαύονται ὀπισθοῦν, ἀλλ' ὀπλισμένα μὲ σφύρας, μὲ ῥινία, μὲ πρίονας, μὲ ὀδόντια καὶ μὲ λαβίδας, προσβάλλουσι τὰ ἰσχυρότατα δένδρα, ὥστε ἡ ὑψίκομος καὶ γιγαντιαία θρῦς πίπτει πολεμουμένη ἀπὸ ἀγρείων καὶ εὐτελεῶν ἔντομον, οἱ δὲ καρποὶ τοῦ φθινοπώρου κινδυνεύουσι νὰ καταβροχθῶσι ἀπὸ μυριάδας ἀφανῶν ἐνίοτε ἔντομων.

Ἡ γῆ πρέπει ἄρα γε νὰ ἐγκυαταλειφθῇ εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν; πῶθεν περιμένει νὰ βοηθηθῇ; Ἡ θεὰ Πρόνοια θέλει φυσήσει ἑλαφρὸν ἄνεμον εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς· γλυκὺς ζέφυρος θέλει πνεύσει εἰς τὰς μαγευτικὰς νήσους τοῦ ὠκεανοῦ· εὐθὺς δὲ στίφη πτη-

νῶν προσεκτικὰ εἰς τὸ μυστικὸν τοῦτο σύνθημα συναβροίζονται εἰς τὰ ἐρείπια τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Μέμφιδος, καὶ συστημένα εἰς μαχητικὰς φάλαγγας, ἢ εἰς μακρὰ τρίγωνα, διὰ νὰ σχίσωσιν εὐκολώτερον τὸν ἀέρα προβαίνουσιν εἰς τὸν δρόμον. Τότε αἱ αὐχημαὶ καὶ ἄνδρῳι πεδιάδες τῆς Ἀφρικῆς στέλλουσι πρὸς ἡμᾶς τὰ λιπαρὰ ὀρτυκία, ἐν ᾧ οἱ κέρβητοι, αἱ χελιδῶνες, οἱ κόκκυγες, οἱ δρυκολάπται, αἱ πελειάδες, οἱ μυίαγροι, ὁ εὐζωνος κορυθαλὸς καὶ ἡ εὐχαρις ὑπολαῖς, ὑψοῦνται εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν μὲ τὸν ἐναρμόνιον τῆς μελωδίας των ἤχων. Ἐντούτοις δὲ ἡ ἀπὸ τῶν περιπλανωμένη εἰς τὰ τερπνὰ πεδία τοῦ Δέλτα, ἢ ἐπικαθημένη εἰς τὰς βροθωνίας ἀνατολικῶν τόπων, παραδίδεται μονήρης καὶ φιλέρημος εἰς τὸν εὐδίων ἄνεμον, τὸν ὁποῖον γνωρίζει, ὥστε ὅλα τὰ πτερωτὰ ταῦτα τάγματα ἔρχονται ὡς σύμμαχοι πιστοὶ πρὸς βοήθειαν τῶν κλιμάτων μας.

Τὰ πάντα δὲ ἤδη ὑπάρχουσι ἔτοιμα πρὸς ὑποδοχὴν των· ἐπειδὴ εἰς τὰ πυκνὰ φύλλα τὸ ἔαρ προεுτρεπίζει τὸν νυμφικὸν των θάλαμον παντοῦ ἐξαπλοῖ τὰ εὖσσμα ἄνθη καὶ τὴν σμαραγδωτὴν γλῶσσην παντοῦ ἐπιτηθεύεται δροσερὰ καὶ ἀρμόδια εἰς κρυπτογαμίαν σκιάσματα. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς λαμπρᾶς ταύτης προπαρασκευῆς ἀκούεται μακρῶθεν ἡ ἐναρμόνιος μουσικὴ, μὲ τὴν ὁποῖαν χαιρετοῦσι τὴν πατρίδα των ἐπιστρέφοντα τὰ πτηνὰ.

Παρευθὺς σχεδὸν τότε ἡ γῆ ἀπαλλάττεται ἀπὸ τὰ ἔντομα καὶ τὰ ἔρπετά, τὰ ὁποῖα τὴν κατέτρωγον· ἡ χελιδῶν διευθύνεται εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ γεωργοῦ καὶ ἀναγνωρίζει τῆς νεότητός της τὴν φωλεάν· ὁ πελαργὸς ὑπάγει νὰ σταθῇ ἐπάνω τοῦ παλαιοῦ πύργου· ὁ ψάρ εὐρίσκει τὴν κατοικίαν του εἰς τὸ κοίλωμα τῆς πελέεας, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν καθίζει τὴν μουσικὴν ὀρχήστραν της εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ τοὺς θάμνους, οἱ ὁποῖοι εἶδοι τοὺς πρῶτους της ἔρωτας, ὥστε πᾶσα πεδιάς, πᾶς ῥυάξ, καὶ πᾶν δένδρον ἔχουσιν ἰδιαίτερόν τινα ψάλτην. Καὶ ἄλλα μὲν πτηνὰ φέρονται εἰς τὸν ἀέρα ὡς βέλη, ἄλλα δὲ πετώμενα ἐπιψάνουσι τῶν λιμνῶν τὴν ἐπιφάνειαν· ὅλα δὲ γενικῶς φαίνονται ὡς μελυσμένα ἀπὸ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἡδονὴν, ὅλα φέρουσι γαμικὴν στυλὴν, ὅλα ψάλλουσι τοὺς ὕμνους τοῦ Ἰμεναίου καὶ ἀκολουθοῦσι κατ' ἔγνος τὰς συζύγους ἢ τὰς ἐρωμένους των.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐκπληρώσωσι τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχουσι προωρισμένα, καὶ ὅταν ἤδη πλησιάζῃ εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας τὸ φθινοπώρον γινόμενα ἤδη ἀνωφελῆ εἰς ἡμᾶς, μεταβαίνουσι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς ἄλλους τόπους, οἱ ὁποῖοι περιμένουσιν ἀπ' αὐτὰ τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, τὸ αὐτὸ θέαμα, καὶ τὰ αὐτὰ ἴσσηματα.

Ἄν δὲ κἀνὲν ἐξ αὐτῶν μὴ ὑποφέρων τῆς νοσταλγίας τὰ κακὰ διαμεῖνῃ πιστὸν εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ φύσις προνοοῦσα ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸ μετενδύει μὲ φόρεμα μαλακὸν καὶ θερμότερον, καθὼς τὸ βλέπομεν εἰς τὸ μόνον εἶδος τῆς ὑπολαίδος, ἥτις διαχειμαζέει εἰς τοὺς κήπους μας (*Silvia modularis*).

Ἄλλ' ἐν ᾧ τὰ πτηνὰ ταῦτα φεύγουσι τὰς νεκροχόους ἤδη καὶ ἐρημωμένας πεδιάδας, ἄλλα ἐρχόμενα καταλαμβάνουσι τὸν τόπον των. Τὰ ἔλη σκεπάζονται ἀπὸ πτώματα, πλῆθος δὲ ἐντόμων καὶ ἐρπετῶν, τὰ ὅποια κατέλαβεν ὁ χειμῶν, υποκρύπτονται ἀκίνητα εἰς τὰ μαραμμένα τῶν δασῶν φύλλα. Τότε ὁ ἀήρ γεμίζει πάλιν ἀπὸ χαραδριούς, σκολόπακας, βοσκάδας, νήσσας κτλ., τὰ ὅποια πίπτουσι εἰς τὰς χιονοσκεπείς ἢ καθύγρους πεδιάδας. Τάγματα δὲ ὀλόκληρα κοράκων προστίθενται εἰς τὰς πλανήτιδας ταύτας φυλάς, καὶ ὅλα ὁμοῦ συνέρχονται διὰ νὰ καθαρίσωσι τὰ δάση πλήτερον τὸν ἀέρα μὲ τοὺς κρωγμούς καὶ τὰς γοεράς φωνάς των.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀφίνουσι ἀλληλοδιαδόχως τὰ ἄλλα, τοὺς θάμνους καὶ τὰς κοιλάδας οἱ πτερωτοὶ αὐτῶν κάτοικοι, καὶ φεύγουσι εἰς ἄλλους τόπους. Τότε δὲν ἀκούομεν εἰμὴ τοὺς ἀγρίους συριγμούς τοῦ βορῶ, ὅστις κατασεῖα προῦρῖζα τὰ δένδρα καὶ ἡ κατῆρεια βασιλεύει καθ' ὅλην τὴν φύσιν.

Χαίρετε καλλίφωνοι ψάλται τοῦ ἔαρος καὶ σύντροφοι τῆς εὐτυχίας τοῦ φυσικοῦ ἀνθρώπου· ἀλλὰ φεύγοντες εἰς εὐκραέστερα κλίματα μὴ λησμονήσητε νὰ ἐπιστρέψητε πάλιν εἰς ἡμᾶς, ἐπιστρέφοντες δὲ εἶθε νὰ μᾶς εὑρήτε ὄλους ζῶντας καὶ ὑγιεῖς, ὡς μᾶς ἀσκήκατε· εἶθε κἀνεῖς ἀπὸ σᾶς νὰ μὴ κρημισθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, κἀνεῖς δὲ ἀπὸ ἡμᾶς νὰ μὴ πέσῃ εἰς τὴν γῆν μὲ τῶν δένδρων τὰ μαραμμένα φύλλα!

(3.)

Ἄλας ἐνωμένη μὲ ἄργιλλον.

Τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ Παραγκουέ, μεγάλης καὶ πλουσίας χώρας εἰς τὴν Ἀμερικὴν, πλημμυρεῖται περιοδικῶς σχεδὸν ἀπὸ τὸν ὁμώνυμον ποταμόν· ὅταν δὲ ἀποσυρθῶσι τὰ λιμνάσαντα ὕδατα, καὶ ὁ ἥλιος ξηράνῃ τὴν γῆν, ἢ ἐπιφάνειά της, ὅπου ὑπάρχει μάλιστα ἄργιλλος κίτρινη ἢ μελανή, σκεπάζεται ἀπὸ ἐπιπολήν τινα ἄλατος, τὸ ὅποιον οἱ κάτοικοι συναίοντες στειβάζουσιν εἰς σωρούς.

Ἄν ὁ ἥλιος τύχῃ πολλὰ καυσώδης, συγχρόνως δὲ πίπτῃ καὶ ἀφθονος δρόσος, ἐπαναλαμβάνουσι πολλάκις τὸ ἔργον τοῦτο μεταξὺ ὀλίγων ἡμε-

ρῶν, ἕως οὗ συμβῇ νέα πλημμύρα ἢ βροχὴ βαγδαία· λαμβάνουσι δὲ προσέτι καὶ τὴν ἄργιλλον, τὴν πλύνουσι καὶ ἐξατμίζουσι τὸ ὑγρὸν εἰς πηλινὰ ἀγγεῖα, τὰ ὅποια περιλαμβάνουσι (χωροῦσι) ὡς δύο ὑδρίας, καὶ διατίθενται κατὰ σειρὰν εἰς ἓνα κλίβανον· ἐρ' ὅσον δὲ ὀλιγοστεύει τὸ ὑγρὸν, προστίθεται ἄλλο νέον, ἕως οὗ τὸ ἀγγεῖον ὅλον γεμίσῃ ἀπὸ ἄλας. Τοῦτο ὁμῶς δὲν εἶναι καθαρὸν, ἀλλὰ περιέχει θεϊκὴν οὐσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι καὶ πικρὸν καὶ εὐδιάλυτον εἰς τὴν ὑγρασίαν· ἤδη ὁμῶς οἱ κάτοικοι τὸ μεταχειρίζονται ἀδιαφόρως εἰς ὅλας τὰς οἰκιακὰς χρῆσεις.

Ἐύρισκεται δὲ μάλιστα τοιοῦτον ἄλας εἰς τοὺς πλαδαροὺς τόπους, ὅσοι κείνται εἰς τὰς ὄχθας τινὸς ποταμοῦ ἢ ρύκκος, ὅστις τοὺς καταβρέχει, ὅταν πλημμυρῇ, καθὼς καὶ εἰς τὸ βάθος τῶν κοιλάδων, ὅπου λιμνάζουσι τὰ ὕδατα· ἀλλ' ἐρ' ὅσον ὑψοῦται τὸ ἔδαφος ἐκλείπει καὶ τὸ ἄλας.

Μελετώντες ἀκριβῶς τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον θέλομεν πληροφορηθῆ ὅτι ἡ ἄργιλλος εἶναι ἐνωμένη μὲ τὸ ἄλας· ὥστε τὸ ὕδωρ χρησιμεύει μόνον εἰς τὸ νὰ τὸ διαλύσῃ, καθὼς ἡ δρόσος καὶ ἡ βροχὴ ὅταν τύχῃσι μέτρια, ἐπειδὴ ἡ σφοδρὰ παρασύρει τὸ ἄλας καὶ ἀποπλύνει διόλου τὴν γῆν.

Τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι δὲν εὑρέθη εἰς κἀνὲν μέρος τοῦ Παραγκουέ ἄλυμνα πηγὴ, οὔτε ὀρυκτοῦ ἄλατος μεταλλεῖον. (Revue du Nord).

Γ Ε Ω Γ Ρ Α Φ Ι Α.

Αἱ περιεργότεραι περιηγήσεις καὶ θαλασσοπορίαι.

Κἀνὲν ἄλλο πρᾶγμα δὲν ὠρμάζει τόσο τὸν νοῦν, οὔτε πλουτίζει τὸ πνεῦμα μὲ πλειοτέρας γνώσεις, ὅσον αἱ περιηγήσεις. Διὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι πληροφορημένοι περὶ τῆς ὠφελείας αὐτῆς, καθὼς οἱ νεώτεροι, ἐπεχείρουν μακρὰς καὶ πολυχρονίους ὁδοπορίας. Ὁ δὲ Ὀμηρὸς ἀρχίζει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἥρωός του Ὀδυσσεῶς λέγων « πολλῶν δ' ἀνδρῶν ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω. » καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος ἐπαριθμῶν τοὺς ἐνδόξους περιηγητὰς ἀναφέρει αὐτὸν πρῶτον τὸν Ὀμηρον, ἔπειτα τὸν Λυκοῦργον, τὸν Σόλωνα, τὸν Πυθαγόραν, τὸν Δημόκριτον, τὸν Εὐδοξον καὶ τὸν Πλάτωνα. Ὁ Στράβων μάλιστα λέγει, ὅτι ἐδείκνυον πολλοὺς χρόνους κατὰ συνέχειαν εἰς τὴν Αἴγυπτον τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμειναν οἱ δύο τελευταῖοι οὔτοι σοφοὶ διὰ νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν τῶν ἱερέων τῆς χώρας ταύτης, οἱ ὅποιοι μόνου ἐγνώριζον τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης περιῆλθε πολλοὺς τόπους τῆς Ἀσίας· ὁ δὲ Κικέρων ἐπαριθμεῖ τὸν

Ξινοκράτην, Κράντορα, Άρκεσίλαον, Καρνεάδην, Φίλωνα, Ποσειδώνιον κτλ. ὡς σοφοὺς, οἵτινες ἐδόξασαν τὴν πατρίδα των μὲ τὰς γνώσεις, ὅσας ἀπέκτησαν εἰς τοὺς ξένους τόπους.

Καταλαμβάνομεν δὲ εὐκόλως τὴν πολλὴν τῶν ἀρχαίων εἰς τὰς περιηγήσεις κλίσιν, διαλογιζόμενοι πόσον ἦτο δύσκολος ἡ σπουδὴ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, εἰς καιρὸν ὅτε τὰ βιβλία ἦσαν τόσον σπάνια· ἐπειδὴ ἠναγκάζοντο οἱ φιλομαθεῖς νὰ ὑπάγωσι νὰ ἀκροασθῶσι προσωπικῶς τοὺς περιηγήτους διδασκάλους, ἢ νὰ ζητήσωσι τὰ συγγράμματά των. Ἄλλ' αἱ περιηγήσεις κατεστάθησαν μάλιστα κοιναὶ εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους, ὅχι μόνον χάριν μαθήσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν νέων τύπων, καὶ τοῦ ἐμπορίου τὴν αὔξησιν.

Νομίζομεν δὲ περιέργον νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα τὰς ἐξιολογητάτας μακρὰς περιηγήσεις ἢ θαλασσοπορίας.

1. Ἀπὸ 1519 ὡς 1522 περίπλους τοῦ Μαγγελάνου.
2. » 1577—1580 » τοῦ Δράκ.
3. » 1486—1588 » τοῦ Κάσενδλις.
4. » 1598—1601 » τοῦ Ὀλιβιέρ Βανοόρτ.
5. » 1614—1617 » τοῦ Γ. Σπλίβεργ.
6. » 1615—1617 » τοῦ Λεμαίρ καὶ Σιούταν.
7. » 1623—1626 » τοῦ Ἰακώβ Ἐρημίτου καὶ Ι. Χοῦππω.
8. » 1693—1681 » τοῦ Κόβλεϋ.
9. » 1807—1711 » τοῦ Wood Roger.
10. » 1721—1723 » τοῦ Roggevin.
11. » 1741—1744 » τοῦ ναυάρχου Ἄντων.
12. » 1564—1786 » τοῦ μοιράρχου Βάϊρων.
13. » 1766—1768 » τοῦ Οὐάλλις καὶ Καρτερρέτ.
14. » 1768—1769 » τοῦ Bougainville.
15. » 1768—1771 » τῶν Κοὺκ μὲ τὸν Βονκ καὶ Σόλανδερ.
16. » 1772—1775 » τοῦ Κοὺκ μὲ τὸν Φουρνῶ.
17. » 1776—1780 » τοῦ Κοὺκ μὲ τὸν Κλάρκ.
18. » 1785—1788 » τοῦ δυστυχοῦς Λαπεϋρούζ.
19. » 1789—1793 » τοῦ Μαλασπίνα καὶ Bastimenta.
20. » 1790—1792 » τοῦ Στεφάνου Marchand.
21. » 1790—1794 » τοῦ Γ. Βάγκουβερ.
22. » 1800—1804 » τοῦ Turnbule.

23. » 1803—1806 » τοῦ Κρούζενστερν.
24. » 1814—1816 » τοῦ Kotzebue.
25. » 1817—1820 » τοῦ Φρευσινέτ.
26. » 1822—1825 » τοῦ Δουπερρό.
27. » 1823 » τοῦ Kotzebue.

Ἀπὸ τοὺς ἀνω εἰρημένους περιηγητὰς ἀνεκαλύφθησαν μὲν διάφορα ἄγνωστοι τόποι καὶ λαοὶ, ἐξαπλώθησαν δὲ τὸ ἐμπόριον, ὃ χριστιανισμὸς καὶ ἡ ἐπιστήμη.

Εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ὀλίγοι νέοι ἐκατάστρατοι τελειοῦσι τὴν σπουδὴν των χωρὶς νὰ περιέλθωσι διαφόρους ξένας χώρας, ὅπου διαβάζουσι τὸ βιβλίον τοῦ κόσμου εἰς διαφόρους ἐκδόσεις.

Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν συστήθη πρό των ἐτῶν ἐκπαιδευτικὸν κατὰστημα ἀναδεχόμενον νὰ στέλλῃ ἕξω εἰς διαφόρους περιηγήσεις τοὺς ἐκπαιδευθέντας ἐντὸς αὐτοῦ νέους ὀδηγούμενους ἀπὸ ἐμπείρους τοῦ βίου καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀνδρας.

(2)

ΑΦΡΙΚΗ. ΑΙΓΥΠΤΟΣ.

Πόροι, βιομηχανία καὶ πληθυσμός.

Ὅτε οἱ Γάλλοι ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον ἡ ἐτησία πρόσοδος τῆς χώρας ταύτης κατὰ τὸ 1795 ἦτο 35,502,851 φράγκα· ἔκτοτε δὲ συνέβη μεγάλη μεταβολὴ μετὰ 20 ἐτῶν· ἐπειδὴ κατὰ τὸ 1822 ἡ πρόσοδος τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὸν Φέλιξ Mangin, ὅστις εἶδεν ἐπίσημα ἔγγραφα ἦτο ἔγγειος ἢ ἐπιτόπιος φόρος εἰς χρήματα ἢ καρπὸς 26,491,652 φρ. δασμὸς εἰς διάφορα προϊόντα 4,200,000 » τελώνιον 3,115,600 » ἀσφαλτος, ἄλας, σιναμικὴ κτλ. 1,094,000 » δικαίωμα εἰς τὰ ὀρυζία καὶ τοὺς φοίνικας 4,871,252 » δικαιώματα εἰς διάφορα τεχνουργήματα 6,186,000 » ἄλλα δικαιώματα κληρονομίας, ναυτιλίας κτλ. 2,128,000 »

47,788,000 φρ.

Κατὰ δὲ τὸ 1833 ἡ πρόσοδος τοῦ ταμείου ἀνέβη εἰς 63 ἑκατομμύρια· ἀλλὰ καὶ ἡ δαπάνη ἐδιπλασιάσθη, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὀλιγοτέρα τῶν 50 ἑκατομμυρίων καὶ ὅμως τὸ χρονικὸν περίσσευμα τῶν εἰσοδημάτων ὑπὲρ τὰ 21 ἑκατομ. κρατεῖ τὸ ταμεῖον εἰς εὐτυχῆ κατάστασιν. Ἀπὸ δὲ τὰ προϊόντα ὅλα ἐξάγεται μάλιστα μὲ κέρδος εἰς ξένους τόπους τὸ παμβάκιον· διότι κατὰ τὸ 1831 ἐστάλη εἰς τὴν Εὐρώπην ποσότης παμβακίου.

νησμένου μὲν 524,063 φράγκων, ἀκατεργάστου δὲ 15,031,254· ὄλων δὲ τῶν ἐμπορικῶν εἰδῶν (18) ἡ ἀξία ἦτο 41,251,443· ἐπειδὴ τὸ Ἰνδικὸν (λουλάκι) μόνον ἐτιμίσθη 7,904,058 φρ. τὸ μέγιστον δὲ μέρος τῶν καρπῶν μεταφέρεται εἰς τὴν Μελίτην καὶ τὰς Ἰονικὰς νήσους, τὸ δὲ παμβακίον εἰς Τεργέστην, Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν. Εἰς Τεργέστην δὲ ὁμοίως στέλλεται τὸ ἐλεφάντειον, (φίλιτσι), ἡ ἐμὺς (τὸ χελώνειον εἴτε μπαγάς), τὸ θυμιάμα, τὸ κομμίδιον, ὁ κρόκκος, τὸ ταμαρίνδον καὶ διάφορα ἰατρικὰ τὰ δὲ ὄσπρια καὶ τὸ λινάριον εἰς Τεργέστην καὶ Λιβουῦρον.

Ἡ ἐξαγωγή εἰς τὴν Αὐστρίαν εἶναι μάλιστα σημαντικωτάτη ὄλων τῶν ἄλλων· Ἡ Γαλλία ἔρχεται μετὰ τὴν Τοσκάναν, ἥτις λαμβάνει ὅπως οὖν ὀλιγότερα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐξῆς ἀριθμῶν. Αὐστρία 10,370,411 φρ., Ἀγγλία 5,573,656, Τοσκάνα 4,798,119, Γαλλία 4,654,787. Ἡ δὲ εἰσαγωγή κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον (1831) συμπεριέλαβε 39,200,477 φρ. τὰ πολυτιμώτατα δὲ πύτης ἄρθρα θεωροῦνται ζυλεία, σίδηρος, ὑφάσματα, παμβακερά, μάλλινα καὶ μεταξωτά.

Καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν δὲ ἡ Αὐστρία ὑπερέχει τὰς ἄλλας δυνάμεις· ἐπειδὴ αὐτὴ μὲν στέλλει ὡς 7,105,825 φρ. ἀξίας πραγμάτων ἡ δὲ Τοσκάνα 6,661,879· ἡ δὲ Ἀγγλία 3,172,381· ἡ δὲ Γαλλία 2,225,544· πάντοτε ἡ τελευταία.

Μεταξὺ δὲ τῶν δημοσίων ἔργων, τὰ ὁποῖα κατέρωθεν ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου εἶναι, ἡ διώρυξ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἥτις ὅμως κατεσκευασθῆ ἀτέχνως, ὅθεν θέλει κατασκευασθῆ ποτε ἐκ νέου· αἱ δύο φυτεῖαι εἰς τὰς ὄχθας τῶν διωρύγων καὶ προχωμάτων, τρεῖς νέαι διωρυγες εἰς τὴν κάτω Αἰγύπτου ἐκτεινόμεναι εἰς 50 λέγας, ὁ σιδηροῦς δρόμος ἀπὸ τὸ Σουεζ εἰς τὸ Κάϊρον, τὸν ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ κατασκευάσῃ μηχανικὸς Ἄγγλος, ὁ τηλεγράφος, ὅστις φέρει εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν τὰς ἀγγελίας τοῦ Κάϊρου εἰς 14 λεπτά.

Ἄλλ' ὁ πληθυσμὸς τοῦ λαοῦ ἐλαττοῦται καθ' ἡμέραν ἐπαισθητῶς, ἐπειδὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰ δύο καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια. Κατοικοῦσι δὲ ξένοι εἰς τὴν Αἰγύπτου ὡς 30 ἢ 40,000. Μαιελοῦκοι δὲ καὶ ἀνδράποδα (λευκοί) 800· Κόπται 160,000· Νουβοὶ καὶ Μαῦροι 11 ὡς 12,000· Ἀρμένιοι 2,000· Σύριοι 3 ὡς 4,000· Ἕλληνες 6,500· τέλος 3 ὡς 4,000 Ἑβραῖοι. (Ιομάρδος μέλας τῆς Ἀκαδημ. τῶν Παρισίων Coup d'œil sur l'état de l'Égypte broch. in 8°).

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Ἐπιτηρησεις τῶν φαγητῶν.

Ὁ πλοίαρχος Joku Ross παρέστησε πρὸ 3-4 ἐτῶν ὡς πολλὰ ὠφέλιμον τὴν ἀκόλουθον μέθοδον τῆς διατηρήσεως τῶν φαγητῶν, συνειδηζομένην εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Λαμβάνουσι θήκας (κουτία) ἀπὸ καθαρῶτατον κασσίτερον (καλάϊον) ἐγούσας σχῆμα κυλινδρικόν· καὶ ἐν ἀπὸ τὰ ἄκρα ἀνοικτὸν, δυναμένης δὲ νὰ χωρέσωσιν ἐξ ἑως ὀκτὼ λίτρας φαγητοῦ. Βράζουσιν ἐξ ἡμισείας τὸ κρέας (καλῆς ποιότητος) εἰς ὕδωρ, ἕως ὅτου νὰ τρώγηται· ἔπειτα τὸ χωρίζουσιν ἀπὸ τὰ κόκκαλα, καὶ τὸ διαίρουσιν εἰς κομμάτια, τὸ βάλλουσιν εἰς τὰς θήκας, τὰς ὁποίας φροντίζουσι νὰ κλείσωσι στεγανῶς, ἀρίνοντες μικρὴν τινα τρύπαν ἐπάνω τοῦ σκεπάσματος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χύνουσιν εἰς 6 καὶ 2/3 βαθμ. ψέωμυρ. ζωμίον προερχόμενον ἀπὸ τὰ κόκκαλα, τὰ ὁποῖα συντριμμένα πρότερον ἔβρασαν εἰς αὐτό. Εὐθύς δὲ ἀφ' οὗ γεμίσωσιν αἱ θήκαι, τὰς κλείουσιν, ἔπειτα τὰς βυθίζουσιν ὀλίγας στιγμὰς εἰς βραστὸν ὕδωρ. Ἄν ὁ ἀήρ δὲν ἐμβῆκεν εἰς τὰ ἀγγεῖα αὐτὰ, τὰ ἄκρα των δὲν θέλουσι φουσκώσῃ· ἀλλ' ἂν τοῦτο συμβῆ, τὰ ἀνοίγουσι πάλιν καὶ φέρουσιν εἰς τὴν αὐτὴν θερμότητα χύνοντες νέον ζωμίον. Ἄν δὲ μετὰ ταῦτα τὰ ἄκρα των δὲν καμπυλωθῶσι, τότε δὲν μένει σχεδὸν ἀμφιβολία ὅτι εὕρισκονται εἰς καλὴν κατάστασιν· ὅθεν τὰ σκεπάζουσι μὲ χονδρὸν ἐπίχρισμα (εἴτε βερενίκειον δηλ. μίαν τινα ῥητίνην, καθὼς ἡ συνήθης τῶν πευκῶν ἢ ἡ ἐλεμῆ, τὸ κοπάλ, ἡ μαστίχη κτλ. ἀναλυμένην εἰς ἀλκοῦλιον, τὸ ὁποῖον ἐξατμιζόμενον ἀφίνει ἐπιφάνειαν ὑελώδη εἰς τὸ πρᾶγμα, ὅπου τεθῆ τὸ βερενίκειον). Τὸ τελευταῖον δοκίμιον γίνεται ὅταν μείνωσι τὰ δοχεῖα αὐτὰ ἕνα μῆνα εἰς θάλαμον 38 1/3 βαθμῶν ψέωμυρου. Ἄν καὶ τότε τὰ ἄκρα των δὲν φουσκώσωσι, δὲν ὑπάρχει πλέον φόβος. Μένει δὲ νὰ σκεπασθῆ τὸ μέταλλον μὲ πολὺ ἐπίχρισμα διὰ νὰ μὴ πάθῃ ἀπὸ τὸν ἀέρα ἢ ἄλλο τι ἐξωτερικὸν σῶμα. Τὰ χορταρικά, τὰ ῥοφήματα (σοῦπα) παρασκευάζονται ὁμοίως, τὰ νεόττια (πουλῖα) ὅμως, δὲν χωρίζονται ἀπὸ τὰ ὄστα. Μετὰ πολλοὺς χρόνους τὰ τοιαῦτα φαγητὰ τρώγονται, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀρτυθῶσι μὲ ἄλας, πέπερι κτλ. Τὰ ῥοφήματα γίνονται πηκτὰ, ἀλλ' ἀναλύονται μὲ ὕδωρ, ὅταν θέλει τις νὰ τὰ μεταχειρισθῆ. (2.)

Πῶς διακρίνεται ὁ σίδηρος ἀπὸ τὸν χάλυθα. Ὄταν σάξης μὲ μικρὸν κομματίον ζύλου μίξιν μόνην βανίδα νιτρικοῦ ὀξέος ἐπάνω λεπίδος σιδηρᾶς στιλβωμένης, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἀφήσης δύο λεπτά, χύσης ἀπλοῦν ὕδωρ, ἐὰν μείνῃ ἔπειτα κηλὶς λευκὴ ἢ ἔχουσα τὸ χρῶμα τοῦ στιλβωμένου σιδήρου, ἢ δοκιμαζομένη λεπίς εἶναι βέβαια σιδηρός, ἂν δὲ ἡ κηλὶς διαμεινῇ μελανή, ἢ λεπίς εἶναι χάλυψ (τζέλικι).

Σίδηρος καὶ χάλυψ πλάκωτός. Δύο τρόπους μεταχειρίζονται οἱ τεχνῖται διὰ νὰ σκεπάσωσι τὸν σίδηρον ἢ χάλυθα μὲ ἀργυρον· ἢ κολλῶσι μὲ τὸν σίδηρον ἔλασμα ἀργύρου διὰ τοῦ κασσιτέρου (καλαγιού), ἢ προσαρμύζουσιν αὐτὸ ἐπιτηδείως εἰς τὸν σίδηρον.

Πῶς γίνεταί κυανοῦς (μαβῆς) ὁ στιλβωμένος σίδηρος ἢ χάλυψ. Βάλε εἰς πλάκα σιδήρου βώλους σχηματισμένους ἀπὸ τὴν στυπτικὴν ἐκείνην ὕλην, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται οἱ βυρσοδέψαι ὅταν ἐργάζονται τὰ δέρματα, ἀφ' οὗ τὴν ἐκβάλωσιν ἀπὸ τοῦς λάκκους τῶν καὶ σκέπασέ τους ὕστερον μὲ κονιορτὸν ἀναμμένων ἀνθράκων· τὸ πῦρ διαδίδεται παρῆς εἰς τοῦς βώλους· ὅταν δὲ ἀρχίσωσι νὰ καίωσι, βάλε ἐπάνω τὰ κομμάτια (ἐργαλεῖα κτλ.) τοῦ σιδήρου ἢ χάλυθος, τὰ ὁποῖα θέλεις νὰ κυανώσῃ· πρόσεχε ὅμως πάντοτε νὰ διατηρήσης τὴν θερμότητα ὁμοίαν ὅσῳ δυνατὸν, ἐπειδὴ ἂν τύχῃ πολλή, τὸ ἔργον δὲν εὐδοκίμει.

Ὅταν δὲ παταγῆς ὅτι τὸ κομματίον θερμαίνεται πλειότερον εἰς ἓν παρὸ εἰς ἄλλο μέρος, ἀνάστρεψαί το διὰ νὰ τὸ βάλῃς εἰς τὸ μέρος, ὅπου τὸ πῦρ καίει λαμπρότερον. Ἀφ' οὗ δὲ συμπεράνης ὅτι τὸ κομματίον ἔλαβε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ κυανοῦν χρῶμα, τὸ ὁποῖον θέλεις, ἐκβάλέ το καὶ ἄφες το νὰ κρυώσῃ κατ' ὀλίγον, ἔπειτα δὲ τρίψετο μὲ ξηρὸν πανίον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνονται κυανὰ τὰ σπαθία, τὰ κομβία, τὰ πένθιμα ἐνώτια (σκολαρίκια) τῶν γυναικῶν, αἱ ἀλύσεις κτλ. Τὸ κυανοῦν δὲ τοῦτο χρῶμα διατηρεῖται πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ βαθμηδὸν μαραινέται· ὅθεν δύνασαι νὰ τὸ κάμῃς νὰ ἀναφανῇ πάλιν καθαρίζων τὸν σίδηρον καὶ ἐπαναλαμβάνων τὸ ἔργον καθὼς περιεγράφη ἀνωτέρω.

Κόλλημα τοῦ σιδήρου εἰς τὰς πέτρας. Σκάψε τὴν τρύπαν εἰς τὴν πέτραν, βάλε εἰς αὐτὴν τὸν σίδηρον καὶ χύσε ἐπάνω ἀναλυμένον θειάφιον· ὅταν δὲ ἡ τρύπα γαμίση, χύσε ἐπάνω μίαν φουκταν ἄμμου, χύματος, ἢ στάκτης διὰ νὰ τὸ σθύσης. Μετὰ τρία ἢ τέσσαρα λεπτά ὁ σίδηρος εὐρίσκειται τόσον στερεὰ κολλημένος, ὥστε χρειάζεται νὰ σπάσῃς τὴν πέτραν διὰ νὰ τὸν ἐκβάλῃς.

Τὰ βιβλία τοῦ προφήτου Μωϋσέως λεγόμενα καὶ πεντάτευχος, μετέφρασθησαν ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ 300 χρόνους πρὸ Χ. κυρίως ἀπὸ 72 λογίους, ἀλλὰ κοινῶς συνεπιζόμενοι νὰ λέγωμεν μετὰφρασις τῶν 70. Ὁ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος ἔχων περὶ πολλοῦ τὴν βιβλιοθήκην, τὴν ὁποίαν ἐφιλοτιμήθη νὰ συστήσῃ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἠθέλησε νὰ τὴν πλουτίσῃ καὶ μὲ τὰ βιβλία ξένων ἐθνῶν· διὸ ἐπεφόρτισε μὲ αὐτὴν τὴν φροντίδα τὸν Δημήτριον Φαληρέα φυγάδα τότε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Αἴγυπτον· αὐτὸς δὲ μαθὼν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶχον βιβλίον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει ὅλους τοὺς νόμους τοῦ Μωϋσέως ἐφάνερωσε τοῦτο πρὸς τὸν βασιλέα, ὅστις ἔγραψεν εἰς τὸν ἀρχιερεῖα Ἐλεάζαρ ζητῶν ἐν ἀντίτυπον αὐτοῦ καὶ ἐξ ἑνταυτῶ ἀνδρῶν ἀπὸ ἐκάστη φυλῆν διὰ νὰ τὸ μεταφράσωσιν. Ὁ δὲ Ἐλεάζαρ ἔστειλε τὸ ἀντίτυπον τοῦτο γραμμένον μὲ χρυσοῦς χαρακτῆρας καὶ 72 μεταφραστάς. Εὐχάριστος δὲ ὁ Βασιλεὺς κατὰ τοῦτο ἔδωκεν εἰς ἕκαστον τρία τάλαντα καὶ τοὺς ἔστειλε εἰς τὴν Φάρον πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ νὰ ἐνασχοληθῶσιν ἡσύχως εἰς τὸ προκείμενον ἔργον, συνώδευσε δὲ ὡς ἐκεῖ αὐτοὺς καὶ ὁ Δημήτριος, ὅστις ἐργησίμωσεν ὡς γραφεὺς, ἐπειδὴ ἔγραφεν εὐθὺς τὴν περίοδον ἀφ' οὗ ἐσυζητεῖτο ἀρκετὰ ἀπὸ ὅλους καὶ ἔμμενον σύμφωνοι εἰς τὴν ἐξήγησιν.

Ἡ μετὰφρασις ἐτελειώθη εἰς 72 ἡμέρας, καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐνεκρίθη πρὸς δὲ τοὺς μεταφραστάς ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς δύο χρυσὰ τάλαντα καθ' ἕκαστον, τρία πολυτελῆ ἐνδύματα, καὶ ἐν χρυσοῦν ποτήριον.

Αὕτη εἶναι ἡ μόνη μετὰφρασις, τὴν ὁποίαν ἀποδέχεται ὡς γνησίαν ἢ ὀρθόδοξον ἀνατολικὴ ἐκκλησία.

Ἄλλ' οἱ δυτικοὶ μεταχειρίζονται τὴν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὸ Λατινικὸν διορθωθεῖσαν ἀπὸ τὸν Ἱερώνυμον.

ΗΘΙΚΗ.

Σύστασις ἑταιρειῶν.

Φαίνεται ὅτι εἰς κανένα τόπον ἡ μέθη δὲν ἐπαπέιλσε νὰ κυριεύσῃ τόσον τοὺς ἀνθρώπους, ὅσον εἰς τὴν Ἀμερικὴν· ὅθεν πολλοὶ τῶν κατοίκων τῆς Βορείου Ἀμερικῆς συνελθόντες ἐσύνησαν πρὸ τινῶν χρόνων ἑταιρείαν τῆς νηφαλιότητος ἔχουσαν σκοπὸν νὰ καταργήσῃ τὴν χρῆσιν τῶν μεθυ-

στικῶν ποτῶν, ἢ τοῦλάχιστον τὴν κατάχρησιν, μὲ τὸ παράδειγμα, μὲ τὰς συμβουλὰς καὶ μὲ διαφόρους ἄλλους τρόπους. — Ἡ ἑταιρεία αὕτη, ὡς λέγεται, κατώρθωσεν ἥδη μεγάλα πράγματα, διηρημένη εἰς πολλὰ τμήματα καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν. Ἐπειδὴ ἐμάθομεν ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ὅτι 500,000 ἄνθρωποι καὶ ἐπέκεινα ὑπεσχέθησαν ἐπίσημως νὰ μὴ πῶσι ποτὲ μεθυστικὰ ποτὰ, 1,500,000 δὲ φυλάττουσι μὲ ἀκρίβειαν τὸν κανόνα τοῦτον. Ἀριθμοῦνται δὲ ὡς 600 πλοῖα, τὰ ὅποια ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τοὺς λιμένας μὴ ἔχοντα τὴν ἐλαχίστην ποσότητα μεθυστικῶν ποτῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτων 1500 διασαλακτῆρια ἐκλείσθησαν, 200 καπηλεῖα ἢ ξενοδοχεῖα ἔπαυσαν νὰ πωλῶσιν οἶνον καὶ ἄλλα τοιαῦτα· 4500 καὶ ἐπέκεινα ἄνθρωποι ἔκδοτοι εἰς τὴν μέθην διωρθώθησαν. Ἐπειδὴ ἦσαν εἰς τὰς Ὁμοσπόνδους Ἑπαρχίας τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ 1828 ὡς 375,000 τοιούτοι, 12,000 δὲ ἀφορίζοντο κατ' ἑ.ο. ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν διὰ τὸ σφάλμα τοῦτο καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα ἀμαρτήματα· δώδεκα οἰκογένειαι εἶχον ἕν καπηλεῖον καὶ 500 τοῦλάχιστον φόνοι ἐτολμῶντο κατ' ἔτος εἰς τὰς φιλονεικίας, τὰς ὁποίας ἀναπτεν ἡ μέθη. (Le Semeur.)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Ἀναγινώσκομεν εἰς Ἀγγλικὴν τινα ἐφημερίδα τὰ ἀκόλουθα (Ἰουλ.)

Μία ἀπὸ τὰς λαμπροτάτας εὐωχίας, τὰς ὁποίας εἶδομέν ποτε εἰς τὸ Λονδίον, ἐτελέσθη κατ' αὐτάς εἰς τὸ πανδοχεῖον τῶν φραγμασόνων. Εἶχε δὲ σκοπὸν τὸ νὰ συγχαρῶσι τὸν Κ. Ἰωάννην Φ. Ἐρσχελον περίφημον ἀστρονόμον διὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἐπιστροφήν του ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν (Ἐβελπι ἀκρωτήριον) καὶ νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν ἕν πολύτιμον ἀγγεῖον ὡς σημεῖον ἀγάπης καὶ τιμῆς ὅλοι οἱ εὐδοχιμοῦντες εἰς τὴν σοφίαν. Τὸ ἀγγεῖον ἦτο ἀριστούργημα τῆς Ἀγγλικῆς καλλιτεχνίας, τὸ παρέδωκε δὲ εἰς τὸν Ἐρσχελον ὁ Δούξ τοῦ Σούσεξ μέλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας. Ἡ ὀμήγουρις σύγκειτο ἀπὸ 400 καὶ ἐπέκεινα ἀνδρα, ἐξ ὧν πολλοὶ ἦσαν ξένοι, καὶ μάλιστα ἀστρονόμοι ἐλθόντες νὰ ἰδῶσι τὸν ἐπιστρέψαντα σοφόν. Πρόεδρος τῆς ὀμηγύρεως ἐκάθητο ὁ εἰρημένος Δούξ, ἐκ δεξιῶν δὲ αὐτοῦ ὁ Ἐρσχελος καὶ οἱ ἄλλοι κατὰ τῶξιν δηλ. οἱ μαρκήσιοι of Tavistok, of Lansdowne, οἱ κόμπετες Fizwilliam of Burlington, of Munster, ὁ Lord Northampton, ὁ K. Hawes, ὁ Περιπλεύστης Brosvn, οἱ καθηγηταὶ Ἰωάννης Ross, Babbage, Faraday, καὶ πλῆθος ἄλλων ἐνδόξων ὀνομάτων.—Εἰς ἕκ τῶν ὀδόντων τοῦ περιφήμου ἀστρονόμου Νεύτωνος ἐπωλήθη εἰς τὸν Lord Shaftesbury διὰ ἑπτακοσίας λίτρας στερλίνας δηλ. 19600 δραχ. ἂν ἦτον ὁ σωφρονιστῆρ (λέγει ὁ ἐφημεριδογράφος) καὶ ἐδύνατο νὰ μεταδώσῃ μέρος τοῦ μεγάλου νοῦς τοῦ Νεύτωνος, δὲν ἐπωλήθη βέβαια ἀκριβῶς. (3.)